

TALOUSARVIO- JA TALOUSSUUNNITELMAEHDOTUS 2024–2026

Sisällysluettelo	Sivu
Toiminnan kuvaus.....	2
Toiminnan painopisteet.....	2
Kaupunkistrategian toteuttaminen	3
Vastuullinen talous kestävän kasvun perusteena.....	3
Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki	4
Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua	4
Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen	5
Helsingin kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan	5
Helsinki on houkutteleva osaajille ja yrityksille	5
Toimiva ja kaunis kaupunki	6
Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2024	6
Sitovat toiminnan tavoitteet	6
Muut toiminnan tavoitteet	7
Toimintaympäristön muutokset.....	7
Lainsäädäntö	7
Rakenteelliset ja toiminnalliset muutokset.....	7
Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät	9
Strategiset riskit.....	9
Taloudelliset riskit.....	9
Operatiiviset riskit.....	9
Tunnusluvut	10
Liiketoiminnan tunnusluvut.....	10
Palvelukustannusten ja tilankäytön tehokkuuden kehitys.....	10
Tilankäytön mittarit	11
Henkilöstösuunnitelma.....	11
Talousarvion vaikutusten arviointi.....	12
Taloudelliset vaikutukset	12
Kuntalaisvaikutukset	13
Ympäristövaikutukset	13
Organisaatio-, kaupunkikonserni- ja henkilöstövaikutukset.....	13
Tulos- ja rahoituslaskelma	14
Henkilöstösuunnitelma.....	15
Investointisuunnitelma	15

Rakentamispalveluliikelaitos

Toiminnan kuvaus

Rakentamispalveluliikelaitos tuottaa rakennusalan, ympäristönhoidon ja logistiikan asiantuntija-, tuotanto- ja ylläpitopalveluja ensisijaisesti Helsingin kaupungin tarpeisiin. Rakentamispalveluliikelaitos toimii liikelaitoksen johtokunnan alaisuudessa ja kuuluu keskushallintoon. Rakentamispalveluliikelaitos jakautuu kuuteen osastotaseoiseen yksikköön seuraavasti: hallinto, kaupunkitekniikan rakentaminen, kaupunkitekniikan ylläpito, logistiikka, rakennustekniikka ja ympäristönhoito.

Toiminnan painopisteet

- Toiminnan sopeuttaminen pieneneviin alueisiin ylläpidossa ja pienempiin hankkeisiin rakentamisessa.
- Tuottavuuden ja hintakilpailukyvyn parantaminen hankkimalla töitä erityisesti ajalle, jolloin niitä ei ole riittävästi ja suhteuttamalla henkilöstömäärä liikevaihtoon.
- Staran henkilöstöressurssien käytön tehostaminen ja henkilöstön sisäisen liikkuvuuden ja uudelleen kouluttautumisen tukeminen.
- Hankintatoimen kehittäminen, hankintakategorioiden käyttöönotto ja kustannussäästöjen saavuttaminen.
- Sähköisten tuotannonohjausjärjestelmien implementointi tuotantokäyttöön.
- Päästöttömien työmaiden Green Dealin ja muiden hiilineutraali Helsinki 2030 tavoitteiden edistäminen.
- Staran asiakkailleen tuottaman hyödyn parantaminen ja yhteisen näkemyksen luominen asiakkaan kanssa toimintojen hinnasta ja laadusta suhteessa markkinatoimijoihin.

Rakentamispalveluliikelaitos (Stara) jatkaa liikelaitoksena pääasiallisena asiakkaanaan kaupunkiympäristön toimiala, jonka lisäksi panostetaan muihin kaupungin sisäisiin asiakkuuksiin. Sitovana taloustavoitteena talousarviossa on 1,944 miljoonan euron korvaus peruspääomalle. Sitovana toiminnan tavoitteena on asiakastyytyväisyyden myönteinen kehittyminen. Muita toiminnan tavoitteita ovat kehittämis- ja tuottavuusohjelman tavoitteiden toteuttaminen, henkilöstötyön tuottavuuden paraneminen, henkilöstökyselyn avulla mitatun työnantajan suositteluindeksin kehittyminen paremmaksi ja täyssähköautojen osuuden lisääminen.

Helsingin kaupungin teknisten palvelujen palvelustrategisten linjausten ja vuodelle 2024 asetetun tavoitetilan takia Staran tuotantoon kohdistuu sopeutus- ja tehostamispaineita. Starassa on käynnissä kehittämis- ja tuottavuusohjelma (Keto), jonka toimenpiteitä toteutetaan vuosina 2021–2024 ja edetään kohti tavoitetilaa. Kehittämis- ja tuottavuusohjelman päivitetty kustannussäästötavoite talousarviovuodelle on 14,65 miljoonaa euroa. Kaupunkiympäristötoimiala on valmistellut kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti tilaamisen tavoitetilaan johtavia kehittämisen suunnitelmia. Tilaamisen kehittämisen suunnitelmat otetaan talousarviovuonna huomioon Staran suunnitelmissa ja toiminnassa.

Staran toimintaan vaikuttavia muutoksia ovat muun muassa kaupunkitekniikan ylläpidon aluemuutokset sekä rakentamisen hankekojojen pieneneminen. Toimintaa sopeutetaan pieneneviin alueisiin ylläpidossa ja pienempiin hankkeisiin rakentamisessa ja samaan aikaan parannetaan tuottavuutta koko toiminnassa hankkimalla töitä erityisesti ajalle, jolloin

niitä ei ole riittävästi ja suhteuttamalla henkilöstömäärä liikevaihtoon. Staran henkilöstöressurssien käyttöä tehostetaan ja henkilöstön sisäistä liikkuvuutta ja uudelleen koulutusta tuetaan erityisesti tilanteissa, joissa oma työ muutoksen vuoksi vähenee tai päättyy. Stara toteuttaa Helsingin kaupungin strategian mukaista hyvää henkilöstöpolitiikkaa ja tavoittelee muutoksessakin henkilöstön työhyvinvoinnin ja viihtyvyyden kasvua. Toimenpiteet on määritelty tarkemmin työsuojelun ja työhyvinvoinnin toimintasuunnitelmassa.

Staran käyttöönottamien sähköisten tuotannonohjausjärjestelmien implementointia tuotantokäyttöön jatketaan suunniteltujen hyötyjen saavuttamiseksi. Vuonna 2024 Stara edistää edelleen päästöttömien työmaiden Green Deal- ja muita hiilineutraali Helsinki 2030 tavoitteita. Käytännössä tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että hankinnoissa otetaan huomioon laki puhtaista ajoneuvoista, sähkökäyttöisten ajoneuvojen ja koneiden osuutta lisätään kalustoa uusittaessa, uusiutuvan polttoaineen käyttöä lisätään ja fossiilisten polttoaineiden käyttöä vähennetään. Energiankäyttöä vähennetään uusimalla kiinteistöjen säätölaitteita ja lisäämällä uusiutuvista lähteistä tuotetun sähkön ostoa ja aurinkopaneeleita ja -kerääjiä. Asiakkaan kanssa luodaan yhteinen näkemys Staran toimintojen hinnasta ja laadusta suhteessa markkinatoimijoihin ja parannetaan Staran asiakkailleen tuottamaa hyötyä.

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Vastuullinen talous kestävän kasvun perusteena

Stara tuottaa rakentamisen, ylläpidon, ympäristönhoidon ja logistiikan palveluja ja huolehtii omalta osaltaan siitä, että päiväkodit, koulut, kadut ja puistot ovat toimivia ja turvallisia käyttää. Stara pitää huolta Stadista ja sen kiinteistöjen ja yleisten alueiden toimivuudesta, käytettävyydestä, turvallisuudesta ja siisteydestä asiakkaiden tilausten mukaisesti. Staran strategia päivitettiin vuonna 2021 kaupunkistrategiaan pohjautuen. Staran visio on olla haluttu, ketterä ja kilpailukyinen luottokumppani.

Staran kehittämis- ja tuottavuusohjelma toteuttaa kaupunkistrategian tavoitteita vastuullisesta taloudesta. Ohjelmaan kuuluvia hankkeita jatketaan vuonna 2024. Ohjelmaan kuuluvista hankkeista erityisesti talouteen vaikuttavia ovat:

- Hankintojen ja hankintaverkoston strateginen kehittäminen (Stara)
- Toimitilasuunnittelu (Stara)
- Arvontuottokyky- ja tuotantotapa-analyysit (Stara)
- Ylläpitotoiminnan sopeuttaminen (KTY)
- Ylläpitotoiminnan tehostaminen (KTY)
- Hankekohtaisen seurannan ja ohjauksen tehostaminen (KTR)
- Prosessien kehittäminen ja sujuvoittaminen (KTR)
- Projektijohtamisosaamisen kehittäminen (RAT)
- Asiakastilaamiskäytäntöjen yhtenäistäminen (RAT)
- Prosessien sujuvoittaminen (RAT)

- Odottamisen ja hukka-ajan karsiminen tuotanto-osastojen kanssa (LOG)
- Logistiikan lisäarvon kasvattaminen palvelutarjoamaa järkeistämällä ja keskittämällä (LOG)
- Käyttö- ja kierrätysasteiden kasvattaminen (LOG)

Hankkeiden tavoitteena on muun muassa kustannustehokkaat ja laadukkaat hankinnat, tuotantotavat ja tukikohtaverkko. Toimintaa sopeutetaan palvelustrategisten linjausten mukaiseksi. Asiakastilaamiskäytäntöjä sujuvoitetaan ja mietitään keinoja tasaisemman työkuorman saamiseksi, joilla parannetaan resurssien käyttöasteita ja nopeutetaan läpimenoaikoja. Toimintatapoja yhdenmukaistetaan ja investointien elinkaarten pidentymistä edistetään käyttämällä tuotteet loppuun ja kierrättämällä vastuullisesti. Tällöin pääomaa vapautuu, ostot pienenevät, käyttöasteet nousevat ja tuottavuus, hintakilpailukyky ja laatu paranevat.

Staralla on voimassa oleva Rala-sertifikaatti, johon liittyvä toimintajärjestelmän ja prosessien kehittäminen jatkuu. Vuonna 2024 tehdään auditointiohjelman mukaiset sisäiset ja ulkoiset auditoinnit ja toteutetaan niiden pohjalta määritettävät kehittämistoimenpiteet, jotka varmistavat myös Rala-sertifikaatin voimassaolon.

Stara kehittää toimintaa yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Yhteinen kehittäminen toteuttaa kaupunkistrategiassa mainittua tavoitetta entistä kunnianhimoisempaan tehokkuuteen ja parempaan tuotos-panossuhteeseen kaupungin kaikessa omassa toiminnassa ja palvelutuotannossa.

Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki

Toimintamme perustana on osaava ja motivoitunut henkilöstö. Kehitämme henkilöstön osaamista ja itseohjautuvuutta. Staran tavoitteena on toimia valmentavan johtamisen periaatteiden mukaisesti kaikilla johtamisen tasoilla.

Kehittämisen- ja tuottavuusohjelman esihenkilötoiminnan ja -osaamisen uudistaminen sekä osaamisen strateginen johtaminen -hankkeet toteuttavat kaupunkistrategian tavoitteita henkilöstölle vetovoimaisesta Helsingistä. Hankkeiden tavoitteena on muun muassa esihenkilöosaamisen ja -käytäntöjen uudistaminen moderniin johtamismalliin, HR-tietojen tehokkaampi hyödyntäminen arkijohtamisessa, osaamisen syventäminen ja aiempaa monitaitoisemman henkilöstön hyödyntäminen yli osastorajojen.

Henkilöstön työhyvinvoinnista ja työturvallisuudesta huolehditaan Staran työhyvinvointi- ja työsuojelun toimintasuunnitelman mukaisesti.

Stara kehittää sisäistä ja ulkoista viestintäänsä, tavoitteena yksiääninen ja yhtenäinen Stara ja luottamuksen vahvistaminen sidosryhmissä. Vuonna 2024 vahvistetaan Staran kilpailukykyä kasvusta ja vastuullisuudesta viestimistä.

Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua

Starassa on voimassa oleva ympäristöjärjestelmä vuosille 2020–2023 ja sen uudelleen auditointi on syyskuussa 2023. Ympäristöohjelma päivitettiin 2023 ja ympäristöprosessien kehittämistä jatketaan. Staran ympäristöpolitiikka pohjautuu Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikkaan.

Stara on HNH-2030 ohjelman toteuttamisessa keskeinen toimija Helsingin kaupungissa. Stara on myös aktiivisesti mukana kehittämässä Helsingin kaupungin toimintoja kohti kiertotaloutta. Uutena kiertotaloustoimena Staran logistiikkakeskus kerää kaupunkiorganisaatioiden tekstiilijätteen ja tietotekniikkaromun edelleen käsiteltäväksi niitä käsittelevissä laitoksissa.

Helsingin kaupunki on sitoutunut päästöttömien työmaiden Green Deal -sopimukseen, joka tähtää kaikkien työmaiden päästöttömyyteen vuodeksi 2030. Stara on kaupungin toimijana mukana Green Dealin toteuttamisessa, jonka mukaan vuodesta 2023 kaupungin itse toteuttamilla työmailla on fossiilivapaus ja uusilla työmailla kaluston päästoluokat ovat Stage 4 ja Euro 6. Vuonna 2024 valmistaudutaan siihen, että vuoden 2025 alusta fossiilivapaus koskee kaikkia työmaiden sisällä tapahtuvia toimintoja. Lisäksi 20 % työkoneista ja kuljetuskalustosta tulee olla vaihtoehtoisilla käyttövoimilla toimivia (sähkö, biokaasu, vety). Puh-
taiden ajoneuvojen direktiivi ohjaa myös uusien ajoneuvojen hankintaa.

Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen

Digitalisaation keskiössä on uusien tuotannonohjausjärjestelmien käyttöönottojen loppuun saattaminen, sekä niiden käytöstä suunniteltujen hyötyjen aikaansaaminen vuonna 2024. Uusien tuotannonohjausjärjestelmien käytön myötä tehostetaan resurssien käyttöä ja hankehallintaa parantuneen raportoinnin avulla. Samalla luodaan paremmat edellytykset tiedolla johtamiseen. Tähän liittyen kehitetään myös useiden tietolähteiden raportointia, jossa voidaan hyödyntää omaa datavarastoa.

Automaatiota lisätään ja manuaaliprosesseja digitalisoidaan muun muassa pilvipalvelujen paremmalla hyödyntämisellä. M365-palveluiden parempaa hyödyntämistä lisätään ja koulutuksiin panostetaan. Kalustosta raportoidaan vuonna 2023 käyttöönotettavien mittareiden avulla ja laaditaan kalustosuunnitelma. Hallinnon toiminta- ja talousjohtamisen prosessien ja käytäntöjen tehostaminen -hankkeessa kehitetään talouden prosesseja.

Stara osallistuu myös kaupunkiyhteisiin digitalisaation kehitys- ja muutoshankkeisiin sekä toimintaan erilaisissa digitalisaatioryhmissä, joista esimerkkeinä SAP-järjestelmän versiovaihto, Microsoft-sopimusuudistus sekä puhelinoperaattorikilpailutus.

Helsingin kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan

Staralla on tärkeä rooli kaupungin varautumis- ja valmiustehtävissä. Kehittämisen ja tuottavuusohjelmaan sisältyvä varautumis- ja valmiustoiminnan tehtävien sekä kustannusten ja arvon arviointi -hanketta jatketaan yhteistyössä kaupunginkanslian, kaupunkiympäristötoimialan ja muiden vastuutahojen kanssa. Tavoitteena on, että varautumiseen ja valmiustoimintaan liittyvät resurssit, vaatimukset, kustannukset ja toiminnan arvo tunnetaan ja osataan erotella perustoiminnan kustannuksista.

Helsinki on houkutteleva osajille ja yrityksille

Staran toiminnasta merkittävä osa on hankintoja. Kehittämisen ja tuottavuusohjelman hankintojen ja hankintaverkoston strateginen kehittäminen -hankkeessa luodut hankintakategoriatiimit ovat täysimittaisesti toiminnassa vuonna 2024. Tavoitteena on muun muassa yhtenäinen ja ammattimainen hankinta ja hankintatoiminnan kypsyytason parantuminen.

Toimiva ja kaunis kaupunki

Kehittämisen- ja tuottavuusohjelmaan kuuluvat arvontuottokyky- ja tuotantotapa-analyysit hanke, sekä ylläpitotoiminnan, ympäristöhoidon ja logistiikan palveluiden kehittäminen -hankkeet toteuttavat erityisesti kaupunkistrategian tavoitteita toimivasta ja kauniista kaupungista. Vuonna 2024 jatkuvien hankkeiden tavoitteena on muun muassa kehittää palveluita proaktiivisesti vastaamaan pitkántähtäimen kaupunkistrategisia tavoitteita, sekä määrittää yhteistyössä asiakkaan kanssa kaupunkiin lisäarvoa tuovien ekosysteemipalveluiden taloudellinen arvo ja ympäristövaikuttavuus, sekä hakea uusia asiakkuuksia muista toimialoista.

Talousarvion toiminnan tavoitteet vuodelle 2024

Sitovat toiminnan tavoitteet	Tavoite- kategoria	Mittari	Mittarin lähtöarvo	Mittarin tavoitearvo	Strategian painopiste
Asiakastyytyväisyys kehittyy myönteisesti	Toimialan oma	Nettosuositteluindeksi (NSI)	53,5	53,5	Toimiva ja kaunis kaupunki
Muut toiminnan tavoitteet	Tavoite- kategoria	Mittari	Mittarin lähtöarvo	Mittarin tavoitearvo	Strategian painopiste
Kehittämisen- ja tuottavuusohjelman tavoitteet toteutetaan	Toimialan oma	Keton avainmittarit	87,5 %	100 %	Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana
Henkilöstötyön tuottavuus paranee	Toimialan oma	Lisäarvo/henkilö	69,6	76,8	Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana
Henkilöstökyselyn avulla mitattu työnantajan suositteluindeksi paranee	Toimialan oma	Suositteluindeksi	kolmen ed. vuoden ka	>kolmen ed. vuoden ka	Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki
Täyssähköautojen osuutta henkilöautokannasta lisätään	Toimialan oma	Täyssähköautojen osuus henkilöautokannasta	21 %	35 %	Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua

Talousarviossa sitovia toiminnan tavoitteita asetetaan yksi ja muita toiminnan tavoitteita neljä kappaletta.

Sitovat toiminnan tavoitteet

Staran sitova tavoite ja mittari on asetettu kaupunkistrategian teemaan toimiva ja kaunis kaupunki. Asiakastyytyväisyydessä haetaan myönteistä kehitystä. Asiakaskyselyyn perustuvan nettosuositte-luindeksin (NSI) arvon tulee olla suurempi kuin 53,5 eli tasolla erinomainen. Tavoitearvo on suurempi kuin rakennusalalla keskimäärin (41) ja suurempi kuin vuonna 2020 (NSI 43,9) ennen kehittämisen- ja tuottavuusohjelman alkua. Asiakastyytyväisyys mittaa koko toiminnan onnistumista, sillä asiakaskokemukseen vaikuttavat monet osatekijät, kuten hinta, laatu, läpimenoaika, Staran tuottama lisäarvo ja henkilöstön palvelukyky.

Muut toiminnan tavoitteet

Muut toiminnan tavoitteet on asetettu kaupunkistrategian teemoihin vastuullinen talous kestävän kasvun perustana, henkilöstölle vetovoimainen Helsinki sekä kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua.

Kehittämisen- ja tuottavuusohjelman toteutumista mitataan kahdeksalla avainmittarilla: Staran osuus rakennustekniikan kokonaisuudesta, Staran osuus infrarakentamisen kokonaisuudesta, Staran osuus ylläpidon pinta-alasta, asiakastyytyväisyys, henkilöstön suositteluindeksi, henkilöstömäärä, säästötavoite ja hintatavoite. Tavoite on, että kaikki avaintavoitteet saavutetaan. Tavoite on haasteellinen.

Henkilöstötyön tuottavuuden paranemista mitataan lisäarvo/henkilö -mittarilla, joka on yleisesti käytetty henkilöstötyön tehokkuuden mittari. Se kuvaa Staran hankkimille tavaroille ja palveluille tuottamaa lisäarvoa. Luku kertoo, kuinka paljon henkilökunnan osaamiseen ja yritykseen sijoitetun pääoman avulla on aikaansaatua lisäarvoa. Arvo kasvaa, kun omia resursseja käytetään mahdollisimman paljon, eikä alihankintaa käytetä silloin, kun töitä voidaan tehdä omalla henkilöstöllä. Lisäarvoa ja myös liikevaihtoa syntyy enemmän, kun tekemisen fokus siirtyy suorittavasta tekemisestä työjohtoon tai kun kiinteät kulut pienevät nopeammin kuin niitä on viety hintoihin. Mittarin lisäarvo/henkilöstö keskimäärin (1000 euroa) tavoite on 76,8.

Staran vetovoimaa työnantajana mitataan suositteluindeksin avulla. Tavoitteena on, että työnantajan suositteluindeksi arvo Kunta 10-henkilöstökyselyssä 2024 on suurempi kuin kolmen edellisen vuoden keskiarvo. Tavoite on haasteellinen ottaen huomioon Staran toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset.

Täyssähköautojen osuus lasketaan vuoden lopussa koskien Staran omassa käytössä olevia autoja ja Helsingin kaupungin toimialoille vuokrattuja autoja. Tavoite on, että täyssähköautojen osuus on 35 % henkilöautokannasta.

Toimintaympäristön muutokset

Lainsäädäntö

Stara seuraa oman toimialansa lainsäädännön kehitystä. Julkisista hankinnoista ilmoittaminen muuttuu koko EU-alueella, kun hankinnoista ilmoittamisessa otetaan käyttöön uudistetut hankintailmoitukset (eForms-ilmoitukset). Suomessa eForms-ilmoitukset otetaan käyttöön EU-kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa syyskuussa 2023 ja kansallisissa hankinnoissa alkuvuonna 2024. Uudistuksen myötä sekä EU-ilmoitukset että myöhemmin myös kansalliset ilmoitukset muuttuvat Hilmassa ja muissa kilpailutusjärjestelmissä.

Rakenteelliset ja toiminnalliset muutokset

Rakennustekniikan työkanta rajataan 20 prosenttiin korjausrakentamisesta. Konepajan sekä leikkivälinetyöyksiköiden työt on rajattu tämän ulkopuolelle. Rakennustekniikan liikevaihtoon ei tule suuria muutoksia, mutta hankemäärä kasvaa ja hankekoko pienenee. Jatkossa kaupunkiympäristötoimiala tilaa töitä hankekategorioittain, joka helpottaa toiminnan kehittämistä ja raportointia. Yhteistyö toimialojen kanssa lisääntyy hankkeiden suunnittelussa, aikataulutuksessa ja toteutuksessa, kuten esimerkiksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tomu-hankkeissa.

Kaupunkitekniikan rakentamisen infrarakentamista koskeva työkanta rajataan 20 prosenttiin eli 50–60 miljoonaan euroon kaupunkiympäristötoimialan tilaamista Helsingin kaupungin rahoittamista infrarakentamisen töistä. Infrainvestointien volyymi on 250–300 miljoonaa euroa vuodessa. Hankekoko pienenee ja vaikeuttaa tuloksentekeä. Infrarakentamisessa Staran työt kohdennetaan pieniin, kilpailutuksen kannalta hankaliin, riskialttiisiin, kiireellisiin ja paikallistuntemusta vaativiin kohteisiin. Alueiden esirakentamisessa Staralle osoitetaan kaupungin kannalta kiireelliset kohteet. Katujen ja liikenneväylien rakentamisessa Staran työ kohdennetaan peruskorjauksiin, putkistosaneerauksiin ja liikennejärjestelyhankkeisiin. Staran puistorakentaminen pidetään nykyisellä tasollaan. Tietomallinnuksen ja koneohjauksen käyttö hankkeissa lisääntyy. Infrarakentamisen toteutuneista hinnoista verrataan suunniteltuihin hintoihin ja yksityisen hintatasoon. Vuonna 2022 hintatavoite toteutui. Päästöttömien työmaiden, Green Dealin ja muiden hiilineutraali Helsingin 2030 tavoitteiden edistäminen lisää vaatimuksia työmaille. Kaupunkitekniikan rakentamisen neljästä mittausyksiköstä muodostetaan kolme yksikköä lokakuussa 2023.

Kaupunkitekniikan ylläpidon kunnossapitämien yleisten alueiden pinta-ala rajataan 50 prosenttiin. Kaupunkitekniikan ylläpito valmistelea vuoden 2024 aikana uutta vuoden 2025 alussa voimaan tulevaa organisaatorakennetta, joka pohjautuu muuttuvaan toimintaympäristöön.

Kaupunkitekniikan ylläpidosta siirtyi eräitä toimintoja ympäristönhoitoon vuoden 2023 alussa ja ympäristönhoidon luonnonsuojelualueet- ja virkistyspellot ja niityt -työyksiköt yhdistetään. Näiden toimintojen vakauttamista osastojen prosesseihin jatketaan vuonna 2024. Muita ympäristönhoidon toimintaan vaikuttavia ja toiminnassa huomioon otettavia ovat kaupunkitekniikan ylläpidon aluemuutosten heijastevaikutukset, Haltialan uusimman selvityksen tulokset, meritukikohdan tulevaisuus, uudistettavien luonnönhoidon periaatteiden sisältö ja tulkinta, Helsingin vuonna 2025 uudistettavan luonnonsuojeluohjelman ja tulevan kaupunkistrategian vaikutus luonnonsuojelualueiden kehitykseen ja Helsingin omistamien muiden kuntien alueella olevien metsien kohtalo. Osastojen välistä osaamisyhteistyötä syvennetään jakamalla tietopääomaa muun muassa ylläpitoprosessissa ja osastojen välistä kaupankäyntiä lisätään. Ympäristönhoito-osastolla tuodaan kalusto- ja henkilöresurssit näkyville ja töitä jaetaan kapasiteetin mukaan.

Kaupunkitekniikan ylläpidon aluemuutokset vaikuttavat myös logistiikan toimintaan ja resursseihin. Logistiikkaosasto tuottaa toimialoille elinkaaripalveluita aineet, tavarat ja tarvikkeet sekä ajoneuvot ja kuljetuspalvelut -tuoteryhmissä ja osallistuu näiden toimintojen ekosysteemiin kehittämiseen. Logistiikalla on jatkossa keskeisempi rooli kaupungin irtaimenomaisuudenhallinnassa, omaisuuden kierrättämisessä kaupungin sisällä ja käytetyn irtaimen omaisuuden realisoimisessa. Vuonna 2024 vahvistetaan omaisuudenhallinnan ohjausta ja irtaimistohallintaa. Toiminnassa huomioon otettavia tekijöitä ovat kiertotalouden vaatimusten voimistuminen, työkoneiden ja ajoneuvojen sähköistyminen ja automatisoituminen, latausinfra saatavuus ja sen varmistaminen, latausverkoston varmistaminen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa ja automaattisten koneiden etäohjaus. Logistiikka osallistuu Helsingin kaupungin hankintojen vastuullisuus- ja ympäristötyöryhmiin ja edistää kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät

Strategiset riskit

Staran sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kuvauksessa määritellään yhteinen toimintatapa ja menettelyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisessä, toimeenpanossa, arvioinnissa ja raportoinnissa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan pysyväsiohje täsmentää ja täydentää kaupunkitason riskienhallintaohjetta rakentamispalveluliikelaitoksessa toteuttavien menettelyjen osalta. Kaupunkiyhteisen riskienhallintaohjelman käyttöönotto parantaa riskien arviointeja ja seurantaa myös sisäisen tarkastuksen raporttien suositusten toimeenpanon suhteen.

Taloudelliset riskit

Taloudellisista riskeistä merkittävin liittyy työkannan supistumiseen mm. ylläpidon hoidossa olevien alueiden osalta ja niiden mahdollisesti tuomiin kannattavuushaasteisiin, mikäli toimintojen sopeuttamisessa ei onnistuta. Rakentamisessa hankekokojen pieneneminen tuo omat haasteensa ja myynnin kokonaismäärä on laskusuunnassa. Toiminta on sopeutettava sellaiseksi, että Staran omat resurssit ovat optimaalisessa käytössä kaikissa olosuhteissa ja toiminta on samaan aikaan riittävän kilpailukykyistä. Tämä edellyttää sitä, että töitä on mahdollisimman tasaisesti läpi vuoden.

Edelleen jatkuva sota Ukrainassa on aiheuttanut saatavuusongelmia, viivästyksiä tavarantoimituksiin sekä jyrkkiä hintojen nousuja muun muassa energiaan, polttoaineisiin ja rakennusmateriaaleihin, mikä kohdistuu erityisen raskaasti juuri rakentamis- ja ylläpitotoimintaan. Esimerkiksi viimeksi kilpailutetuissa asfalttiurakoissa uusine ympäristövaatimuksineen hintojen nousu oli noin 50 %. Hintojen nousuvauhti on kuitenkin tasaantumassa.

Operatiiviset riskit

Toiminnallisista riskeistä merkittävimmät kohdistuvat toimialalla tyypillisesti harmaaseen talouteen, vakaviin työtaturmiin ja rakentamisen laatuun, joita torjutaan eri keinoin. Rakentamisen toimialalla osaavan työvoiman liikkuvuus ja saatavuus muodostavat toiminnallisen riskin, mikä osin on jo toteutumassa Staran muutostilanteen takia. Tietojärjestelmien häiriötön toiminta ja niihin liittyvä tietoturva on riskienhallinnan kannalta tärkeää, koska häiriöiden seuraukset voivat olla laajat toiminnallisesti ja taloudellisesti.

Tunnusluvut

Liiketoiminnan tunnusluvut

Liiketoiminnan tunnusluvut	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tulosbudjetti 2023	Ennuste 2023	Talousarvio 2024
Liikevaihdon muutos (%)	7,8	6,7	-14,3	-0,3	-3,0	-2,4	-3,5
Liikevaihto / henkilöstön määrä keskimäärin vuoc	170,4	181,2	160,3	168,7	162,4	169,8	168,6
Henkilöstökulut (ml. työvoiman vuokraus) / liikevaihto (%)	29,2	27,3	31,8	31,0	32,7	31,9	33,1
Liikelyi- / alijäämä liikevaihdosta (%)	3,1	6,1	0,3	-0,3	0,0	-0,2	-0,1

Staran liikevaihto laskee tehtyjen palvelustrategisten linjausten mukaisesti. Henkilöstön määrän laskiessa liikevaihtoa henkilöä kohden syntyy kuitenkin kuten aikaisempina vuosina. Vaikka henkilöstömäärä laskee, liikevaihtoon suhteutetut henkilöstökulut kasvavat johtuen muun muassa palkankorotuksista.

Palvelukustannusten ja tilankäytön tehokkuuden kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tulosbudjetti 2023	Ennuste 2023	Talousarvio 2024
Luonnonhoitopalvelut *)							
Palvelun kokonaiskustannus	3 945 680	4 237 281	4 311 415	4 465 953	4 783 000	5 034 000	5 233 000
Suorite (m ²)	12 003 700	14 131 000	13 795 000	14 932 500	14 954 500	15 054 500	15 154 500
Yksikkökustannus	0,33	0,30	0,31	0,30	0,32	0,33	0,35
Yksikkökustannuksen muutos-%	0	-8,8	4,2	-4,3	6,9	4,5	3,3
Uudis- ja peruskorjausrakentamisprojektien kustannukset **)							
Palvelun kokonaiskustannus	27 229 403	11 671 205	5 034 536	9 854 556	9 000 000	8 500 000	8 200 000
Suorite (m ²)	21 861	8 891	4 761	9 575	8 851	8 330	8 158
Yksikkökustannus	1 246	1 313	1 057	1 029	1 017	1 020	1 005
Yksikkökustannuksen muutos-%		5,4	-19,4	-2,7	-1,2	-0,9	-1,5
Kaupunkitekniikan rakentaminen ***)							
Palvelun kokonaiskustannus	62 891 380	72 568 017	55 778 926	52 288 751	51 700 000	47 455 000	48 192 000
Suorite (muunnettu katu m ²)	237 000	331 000	300 000	165 000	275 000	165 000	165 000
Yksikkökustannus	265	219	186	317	188	288	292
Yksikkökustannuksen muutos-%	0	-17,4	-15,2	70,4	-40,7	53,0	1,6
Katu- ja puistoalueiden sekä katuvihreän kunnossapito							
Palvelun kokonaiskustannus	67 808 000	62 744 000	71 100 000	76 857 000	63 421 000	73 955 000	64 920 000
Suorite (ha)	2 121	2 141	2 161	2 076	1 795	1 795	1 447
Yksikkökustannus	31 970	29 306	32 901	37 022	35 332	41 201	44 865
Yksikkökustannuksen muutos-%		-8,3	12,3	12,5	-4,6	16,6	8,9

*) Luonnonhoitopalvelu = metsäalueiden-, maisemapeltojen- ja luonnonsojelualueiden ylläpito.

***) Uudis- ja peruskorjausrakentamisprojektien kustannukset = Suurten (yli 0,5 milj. euroa) uudis- ja peruskorjausrakentamisprojektien kustannukset hyötyalaa kohden.

****) Kaupunkitekniikan rakentaminen = rakennetut katu- ja puistoala sekä vesi- ja jätevesiputket.

Palvelukustannusten esitystavalla pyritään seuraamaan kunkin toiminnallisen osaston keskeisiä toimintoja ja niiden palvelukustannuksia. Palvelukustannusten laskentaa ja ver-

taittavuutta osastotasoisesti isoissa kokonaisuuksissa vaikeuttaa Staran toiminnan monimuotoisuus sekä töiden määrän ja sisällön suuri vaihtelu vuosien välillä. Laskentaa ja mittarointia kehitetään osana Staran kehittämis- ja tuottavuusohjelmaa.

Tilankäytön mittarit

Tilankäytön mittarit	Tilin-päätös 2019	Tilin-päätös 2020	Tilin-päätös 2021	Tilin-päätös 2022	Tulos-budjetti 2023	Ennuste 2023	Talous-arvio 2024	Talous-suunnitelma 2025	Talous-suunnitelma 2026
Tilat yhteensä m ²	76 400	77 307	77 206	77 206	77 206	77 206	69 918	69 918	69 918
Toimistotilat yhteensä m ²	9 058	9 058	9 058	9 058	9 058	9 058	7 158	7 158	7 158
Tilat m ² /henkilöstö keskimäärin	52,0	52,5	54,1	57,1	56,6	58,9	54,8	57,5	58,0

Stara toteuttaa toimitilaselvityksen mukaisia tilatehokkuuden ja tuottavuuden parantamistoimenpiteitä. Ensimmäisessä vaiheessa siirretään Staran hallinnon toiminnot Ilmalan vesitornista ns. Hartelan taloon Ilmalan aseman läheisyyteen, jossa Stara jatkaa HSY:n alivuokraisena noin kaksi kolmasosaa pienemmissä tiloissa nykyiseen verrattuna. Tilakustannukset pienenevät noin 40 % pääkonttorin osalta.

Koska ylläpidolta poistuu hoitoalueita, Stara luopuu valtaosasta Vuosaaren Pallokujan tiloista lokakuuhun 2024 mennessä. Tämän lisäksi siirretään Koillis-Helsingin muuttuvien hoitoalueiden takia Kaasutin- ja Jarrutien toiminnot Kehä I:n sisäpuolelle.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstön käyttö	Tilin-päätös 2019	Tilin-päätös 2020	Tilin-päätös 2021	Tilin-päätös 2022	Tulos-budjetti 2023	Ennuste 2023	Talous-arvio 2024	Talous-suunnitelma 2025	Talous-suunnitelma 2026
Henkilöstön määrä (31.12. tilanne)	1 354	1 418	1 317	1 249	1 333	1 202	1 169	1 123	1 114
Henkilöstön määrä (keskimäärin vuoden aikana)	1 468	1 474	1 428	1 353	1 364	1 311	1 275	1 217	1 206

Staran kokonaishenkilöstömäärä on ollut laskusuuntainen ja sen ennustetaan olevan sitä myös tulevina vuosina. Staran työ on kausiluonteista, joten määräaikaisia työntekijöitä tarvitaan jatkossakin tasaamaan kausivaihteluista aiheutuvaa henkilöstötarvetta. Staran kokonaishenkilöstömäärä (vakinaiset + määräaikaiset) oli vuoden 2022 aikana korkeimmillaan kesäkuussa 1 535 työntekijää. Staran keskimääräinen henkilöstömäärä vuonna 2022 oli 1 353. Vuoden 2026 lopussa Starassa ennustetaan olevan yhteensä 1 114 työntekijää, joista 1 029 vakinaista ja 85 määräaikaista.

Henkilöstön eläköityminen tulee olemaan voimakasta tulevina vuosina. Vuosina 2024–2026 vakinaisista työntekijöistä 128 saavuttaa laskennallisen eläkeiän. Vuosien 2023–2033 aikana puolestaan 473 vakinaista työntekijää (38 prosenttia) saavuttaa laskennallisen eläkeiän. Eläköityvien erikoisosaamista pyritään jakamaan ennakoivasti eteenpäin. Eläköitymisiä ja muuta lähtövaihtuvuutta korvaavia rekrytointeja arvioidaan aina palvelutuotannon pitempiäaikaisten tarpeiden perusteella. Vapautuvat tehtävät pyritään ensisijaisesti täyttämään organisaation sisältä uudelleen kouluttamalla henkilöstöä sekä vahvistamaan sisäisten, lyhytaikaistenkin, siirtojen tekemistä. Monet Staran tehtävät edellyttävät

erityisosaamista tai -koulutusta. Rekrytoinnissa erityisosaamista vaativiin tehtäviin on ilmennyt haasteita.

Kaupungin teknisten palvelujen palvelustrategisten linjausten toimeenpanolla tulee tulevina vuosina olemaan henkilöstövaikutuksia, joihin Starassa on varauduttu mahdollisuuksien mukaan ennakoivasti. Henkilöstön asemaan vaikuttavat muutokset toteutetaan kaupungin henkilöstöperiaatteiden mukaisesti. Osaamisen johtamista ja henkilöstösuunnittelua kehitetään edelleen ja kehitetään henkilöstölle mahdollisuuksia muunto- ja täydennyskoulutukseen liiketoiminnan tarpeita vastaaviin tehtäviin. Lisäksi henkilöstöresurssien käyttöä tehostetaan edelleen ja tuetaan henkilöstön sisäistä liikkuvuutta ja uudelleenkouluttautumista erityisesti tilanteissa, joissa oma työ muutoksen vuoksi vähenee tai päättyy. Sisäisen liikkuvuuden kokonaisuutta tarkastellaan osana Staran kehittämis- ja tuottavuusohjelmaa.

Starassa jatketaan työturvallisuuden ja työhyvinvoinnin kehittämistä sekä valmistaudutaan työterveyshuollon kumppanin vaihtumisen aiheuttamiin muutoksiin nykyisissä prosesseissa. Stara osallistuu myös kaupungin HR-kokonaisjärjestelmähankkeen valmisteluun.

Talousarvion vaikutusten arviointi

Taloudelliset vaikutukset

Rakennustekniikan liikevaihdon arvioidaan laskevan talousarviovuonna suurten hankkeiden vähentyessä ja painopisteen siirtyessä pienempiin hankkeisiin, mutta pysyvän suhteellisen tasaisena taloussuunnitelmakaudella. Palveluiden ostot supistuvat myös, koska suurten hankkeiden väheneminen vaikuttaa aliurakoinnin asteeseen. Kaupunkitekniikan rakentamisen liikevaihto on arvioitu taloussuunnitelmakaudella olevan melko vakaa, mutta teknisen palvelustrategian linjauksen mukaan hankekoot voivat sielläkin pienentyä. Hankekoon pienentyessä ja kohteiden määrän lisääntyessä erityisesti työnjohtoresurssien turvaaminen on tärkeää.

Teknisen palvelustrategian linjauksen mukaan yleisten alueiden ylläpidon tavoitetilassa Staran tuotannon osuus kaupungin yleisten alueiden ylläpidon kokonaispinta-alasta on 50 prosenttia. Kaupunkitekniikan ylläpitoa odottavat suurimmat haasteet taloussuunnitelmakaudella. Alun perin Staran osuus oli noin 70 prosenttia ja vähennys on noin 700 hehtaaria. Alenema Staran ylläpidossa olevien alueiden määrässä tapahtuu uusittavien palvelusopimusten perusteella asteittain vuosien 2022–2024 loppupuolella ja muutokset vaikuttavat voimakkaasti toimintaan ja talouteen. Ympäristöhoito-osasto uusi palvelusopimuksen vuosille 2023–2027 kaupunkiympäristön toimialan kanssa ja toiminta on talouden osalta vakaata. Logistiikka ennakoi kasvattavan liikevaihtoaan hiukan johtuen mm. yleisestä hintojen noususta ja lisääntyvästä myynnistä kaupungin toimialoille ja yksiköille, kuten Hekalle ja Digi-Helsinki Oy:lle.

Vaikka toimintaa tehostetaan, on yksikköhinnoissa korotuspaineita, kun otetaan huomioon palkkojen ja rakennusmateriaalien jyrkkä hintojen nousu. Palvelujen suhteelliset hinnat kuitenkin laskevat, kun toiminnan tehostamisesta ja muusta kehittämisestä saatavat kustannussäästöt viedään hintoihin.

Kuntalaisvaikutukset

Staran toiminnan sosiaalisista vaikutuksista tärkeimpiä on edelleen jatkuva yhteistyö sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sekä kaupungin työllisyyspalvelujen kanssa. Yhteistyön tavoitteena on löytää ja tarjota tarkoituksenmukaisia ja työllistymistä edistäviä kuntouttavia työtehtäviä sekä sosiaalihuoltolain mukaista työtoimintaa ja siten vaikuttaa myönteisesti Helsingin kaupungin pitkäaikaistyöttömyyteen ja sen aiheuttamiin aineellisiin ja aineettomiin ongelmiin ja kustannuksiin kaupunki- ja yksilötasolla.

Stara jatkaa yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian kanssa alaikäisten tekemien rikosten sovittelussa. Yhteistyön tavoitteena on vähentää nuorten syrjäytymistä ja eriarvoisuutta tarjoamalla kaupungin omaisuudelle vahinkoa tehneille nuorille mahdollisuus sovittaa vahingontekonsa työkorvauksena. Stara tarjoaa nuorille työkorvauspaikkoja työkorvauspalveluna.

Stara työllistää merkittävän määrän kesätyöntekijöitä. Stara osallistuu koulutuksellisten yhteistyöfoorumien toimintaan ja ottaa mahdollisuuksien mukaan vastaan opinnäytetöitä sekä ammattitutkintojen suorittamisia.

Stara jatkaa Suomenlinnan hoitokunnan sekä rikosseuraamuslaitoksen kanssa tehtävää yhteistyötä vankityön mahdollistamisessa. Tavoitteena on löytää ja tarjota tarkoituksenmukaisia työtehtäviä, mikä edesauttaa vankeja työllistymisessä rikoksen sovittamisen jälkeen.

Ympäristövaikutukset

Stara on mukana päivitetystä Hiilineutraali Helsinki 2030 -toimenpideohjelmassa. Ympäristöystävällisten materiaalien ja tekniikoiden käyttöönotto lisää todennäköisesti kustannuksia. Stara jatkaa toimia kiertotalouden edistämiseksi ja luonnonvarojen säästämiseksi. Ympäristöjärjestelmän prosesseja ja jäteraportointia kehitetään. Staran suunnitellun ympäristöraportointijärjestelmän käyttöönotto lisää kustannuksia, mutta toisaalta raportointijärjestelmän avulla jäteraportointi helpottuu ja sen luotettavuus sekä vertailtavuus paranevat ympäristöraportoinnissa.

Organisaatio-, kaupunkikonserni- ja henkilöstövaikutukset

Stara toteuttaa kaupunkistrategian mukaista hyvää henkilöstöpolitiikkaa ja tavoittelee henkilöstön työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden kohentumista, toteuttamalla työsuojelelun ja työhyvinvoinnin toimintasuunnitelmansa mukaisia toimenpiteitä. Stara tavoittelee kaupungin teknisten palveluiden palvelustrategisten linjausten aiheuttamasta muutostilanteesta huolimatta työnantajan suositteluindeksin paranemista kolmen edellisen vuoden keskiarvosta.

Stara kannustaa ja tukee työntekijöitä jatkuvaan osaamisen kehittämiseen ja sisäiseen liikkuvuuden edistämiseen. Staran sisällä tehdään jatkossakin tarvittaessa töiden muokkauksia ja tehtävien järjestelyjä terveydellisten syiden vuoksi tavoitteena henkilöstön työurien jatkuminen ja ennenaikaisen eläköitymisen ehkäiseminen.

Tulos- ja rahoituslaskelma

Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma					
1 000 e	Tilinpäätös	Ennuste	Talousarvio- ehdotus	Talous- suunn.	Talous- suunn.
	2022	2023	2024	2025	2026
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	228 169	222 658	214 961	210 484	211 238
Liiketoiminnan muut tuotot	5 892	5 814	5 135	5 384	5 584
Tulot yhteensä	234 061	228 472	220 096	215 868	216 822
Palvelujen ostot	-116 369	-107 120	-96 655	-94 078	-93 202
Aineet ja tarvikkeet	-31 447	-31 285	-32 217	-31 564	-32 717
Henkilöstökulut	-70 836	-71 056	-71 188	-70 687	-70 942
Poistot ja arvonalentumiset	-3 326	-3 361	-3 508	-3 499	-3 499
Liiketoiminnan muut kulut	-12 749	-16 171	-16 750	-16 265	-16 280
Menot yhteensä	-234 727	-228 993	-220 318	-216 093	-216 640
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-666	-521	-222	-225	182
Muut rahoitustuotot ja -kulut	205	0	0	0	0
Korvaus peruspääomalle	-1 944	-1 944	-1 944	-1 944	-1 944
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä ja varauksia	-2 405	-2 465	-2 166	-2 169	-1 762
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 405	-2 465	-2 166	-2 169	-1 762
Rahoituslaskelma					
1 000 e	Tilinpäätös	Ennuste	Talousarvio- ehdotus	Talous- suunn.	Talous- suunn.
	2022	2023	2024	2025	2026
Toiminnan rahavirta					
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-666	-521	-222	-225	182
Poistot ja arvonalentumiset	3 326	3 361	3 508	3 499	3 499
Korvaus peruspääomalle	-1 944	-1 944	-1 944	-1 944	-1 944
Muut rahoitustuotot ja -kulut	205	0	0	0	0
Muut oikaisut	-397				
Toiminnan rahavirta yhteensä	524	896	1 342	1 330	1 737
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-5 038	-5 345	-5 844	-6 270	-5 132
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	425	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 089	-4 449	-4 502	-4 940	-3 395
Rahoituksen rahavirta					
Rahoituksen rahavirta	4 089	4 449	4 502	4 940	3 395
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	0	0	0	0

Henkilöstösuunnitelma

Rivit 5 - 8: Joulukuun tilanne Rivit 9 - 11 Koko vuoden tilanne Rivi11: sar. 2014-2022=tot., sar. 2023-2028=ennuste	TOTEUTUNUT									SUUNNITELMA			
	JOULU-KUU	JOULU-KUU	JOULU-KUU	JOULU-KUU	JOULU-KUU	JOULU-KUU	JOULU-KUU	JOULU-KUU	JOULU-KUU	JOULU-KUU	JOULU-KUU	JOULU-KUU	JOULU-KUU
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Stara Yht.													
Vakituiset	1 355	1 321	1 258	1 225	1 202	1 193	1 195	1 175	1 138	1 090	1 071	1 036	1 029
Määräaikaiset	141	147	165	156	168	165	223	142	111	112	98	87	85
Henkilötyövuodet (vuositaso)	1 427	1 389	1 363	1 325	1 294	1 288	1 309	1 279	1 291	865	862	852	845
Keskimääräinen henkilöstömäärä	1 582	1 571	1 567	1 487	1 446	1 468	1 474	1 428	1 353	1 311	1 275	1 217	1 206
Eikäöttyvät (vuositaso)	40	41	57	38	25	38	20	25	21	23	35	51	42
YHT. (Vakituiset + määräaikaiset)	1 496	1 468	1 423	1 381	1 366	1 354	1 418	1 317	1 249	1 202	1 169	1 123	1 114

Investointisuunnitelma

Toimialojen ja liikelaitosten irtaimen omaisuuden perushankinnat 2024-2033

Ilmoitetaan 1 000 euroina, täyttöohjeet erillisellä välilehdellä

Virasto	TA-luku	TA-kohta	RAAMI 2022 1 000 €	ERO 1 000 €									
STARA				-5 844									
	TAE 2024	TS 2025	TS 2026	2027 ALUSTAVA 1 000 €	2028 ALUSTAVA 1 000 €	2029 ALUSTAVA 1 000 €	2030 ALUSTAVA 1 000 €	2031 ALUSTAVA 1 000 €	2032 ALUSTAVA 1 000 €	2033 ALUSTAVA 1 000 €			
Irtaimen omaisuuden perushankinta	5 844	6 270	5 132	4 758	4 640	4 708	4 670	4 708	4 640	4 540			
Irtaimen omaisuuden perushankinta, muut kuin IT-investoinnit (uudis- ja peruskorjauskohteiden irtainhankinnat hankkeistettuna talousarvioehdotuksen hankkeiden mukaisesti)	5 844	6 270	5 132	4 758	4 640	4 708	4 670	4 708	4 640	4 540			
Työkoneiden ja autojen hankinta	4 898	6 080	4 860	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500			
Työkoneet	3 166	3 860	3 430	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500			
Autot	1 732	2 220	1 430	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000			
Muut irtaimen omaisuuden hankinnat (ei sisälly edellisiin)	946	190	272	258	140	208	170	208	140	40			
Tuotantoprosessin kehittämiseen tarvittavat hankinnat	300												
Laser-/plasmaleikkuri	350												
Tallenninlaite			30										
Akkukäyttöinen kairakone			30				30						
Takymetri	40	20	20	20									
GPS-antenni		30	30	30									
Työmaakoppi	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40			
Jyrä	40												
Työmaatilat	76		22	68		68		68					
Muut hankinnat	85	70	70	100	100	100	100	100	100	100			
Murskain	15												
Vaakatasoleikkuri		30											
Murskain			30										